

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

Inhoudsopgave

1. Algemene richtlijnen.

<i>1.1. Instructie m.b.t. veiligheid en gezondheid</i>	2
<i>1.2. Instructie m.b.t. ongewenst gedrag</i>	2
<i>1.3. Beveiligingsplan</i>	2
<i>1.4. Ontruiming/hulpverleningsplan</i>	3
<i>1.5. Brandblusmiddelen.</i>	3
<i>1.6. EHBO kist + instructie.</i>	3
<i>1.7. Onweersinstructie.</i>	3
<i>1.8. Programma voor orde en netheid</i>	3
<i>1.9. Polis WA-verzekering.</i>	4
<i>1.10. In werking zijn van de molen.</i>	4
<i>1.11. Voorlichting over risico's op de molen.</i>	4
<i>1.12. Melden defecten of gebreken.</i>	4

2. Werkinstructies.

<i>2.1. Afspraken m.b.t. het bedrijfsklaar maken van de molen.</i>	5
<i>2.2. Afspraken m.b.t. het bedienen van de vang.</i>	6
<i>2.3. Afspraken m.b.t. het luien en afschieten.</i>	6
<i>2.4. Afspraken m.b.t. werkzaamheden tijdens het draaien en malen</i>	6
<i>2.5. Afspraken m.b.t. wegzetten van de molen.</i>	7

3. Bijlagen

<i>3.1. Tekst infopaneel gedragsinstructies bezoekers.</i>	
<i>3.2. Registratieformulier Ongevallen.</i>	
<i>3.3. Registratieformulier Instructie.</i>	

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

Hoofdstuk 1

Algemene richtlijnen.

Om de risico's voor de molenaar de leerling-molenaar, de bezoekers en de molen waar mogelijk te beperken is het van belang een aantal algemene richtlijnen, zoals hieronder omschreven, vast te leggen. Bij aanwezigheid van meerdere molenaars en/of leerling molenaars wordt er één persoon als eindverantwoordelijke aangesteld. Hij /zij draagt zorg voor de werkverdeling. Alle molenaars en leerling-molenaars gedragen zich in overeenstemming met deze regels.

1.1. Instructie m.b.t. veiligheid en gezondheid.

- * De molenaar draagt sluitende kleding, zonder loshangende kledingdelen en stevige schoenen met stoeve zolen.
- * De molenaar maakt in en bij de molen geen open vuur en ziet erop toe dat anderen evenmin open vuur maken.
- * De molenaar dient bij werkzaamheden die als riskant gekenmerkt kunnen worden bijvoorbeeld werkzaamheden in het gevlucht, anders dan het zeilen voorleggen, dan wel gevaarlijke werkzaamheden als bijvoorbeeld het demonteren en monteren van de stenen ten behoeve van het scherpen, zorg te dragen dat een volwassen assistent aanwezig is.
- * Herstelwerkzaamheden aan het gevlucht en de vang, alsmede wielen, assen en spullen zullen alleen worden uitgevoerd als de roeden aan de ketting liggen, de staartbalk is vastgezet, en de molen op de vang staat.
- * De molenaar draagt zorg voor een publicatiebord dat bij toegang tot de molen duidelijk zichtbaar is. Door middel van mededelingen op dit bord worden bezoekers gewezen op verboden die in de molen gelden, evenals de wijze waarop zij zich dienen te gedragen.

1.2. Instructie m.b.t. ongewenst gedrag

- * De molenaar houdt toezicht op orde in de molen. Hij/zij geeft duidelijke instructie aan bezoekers hoe door hun gedrag de veiligheid te waarborgen is.
- * De molenaar ziet toe, dat bezoekers geen bedieningsmiddelen hanteren.
- * De molenaar zal bij onwillige bezoekers de molen zo mogelijk stilzetten.
- * De molenaar zal niet eerder zijn molen in werking stellen, dan nadat de onwillige bezoeker(s) vertrokken is/zijn.

1.3. Beveiligingsplan

- * De molenaar van de molen draagt zorg voor een zodanige afsluiting van de molen, dat geen onbevoegden de molen kunnen betreden dan wel van buitenaf in werking kunnen stellen.
- * Bewoners rond de molen zullen worden verzocht waar mogelijk toezicht op de molen te houden en bij calamiteit hulpdiensten en de molenaar te waarschuwen.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

1.4 Ontruiming/hulpverleningsplan.

- * De molenaar zal bij een calamiteit - hoe dan ook – zorgdragen voor het onmiddellijk ontruimen van de molen en zo nodig de aangewezen hulpverleningsdiensten inschakelen. (112).
- * Bij brand in of aan de molen zal hij, zodra de molen is ontruimd, niemand meer tot de molen toelaten en zodra mogelijk de te nemen maatregelen overlaten aan de dienstdoende brandweercommandant.
- * In geen geval zal, na ontruiming van de molen, door anderen dan brandweermannen getracht worden de molen te betreden om van binnen uit brandende delen van de molen te blussen.
- * De molenaar meldt zich bij de brandweercommandant en assisteert zo nodig. (wijzen op de specifieke gevaren bij een molenbrand en de reddingsmogelijkheden voor de molen)
- * De molenaar, dan wel het verantwoordelijke bestuur draagt er zorg voor, dat de plaatselijke brandweer op de hoogte is van de locatie van de molen, de wateraansluitingen in de omgeving en de indeling van de molen.

1.5 Brandblusmiddelen.

- * Er zijn voldoende brandblusapparaten aanwezig welke periodiek wordt gekeurd. De prioriteit bij een eventuele brand gaat in eerste instantie uit naar het ontruimen van de molen en het alarmeren van de beroepsbrandweer. Als de situatie het toelaat kan getracht worden de brandhaard te bestrijden met één of meerdere brandblussers.

1.6 EHBO kist + instructie.

- * De molenaar draagt er zorg voor, dat de EHBO doos/kist aanwezig, compleet en up to date is en dat de opbergplaats duidelijk is aangegeven.
- * De molenaar informeert zijn assistenten over plaats en inhoud van de EHBO-doos.

1.7 Onweersinstructie.

- * De molenaar zal bij onweer de molen direct vangen en de bliksembeveiliging aanbrengen. De bezoekers worden naar de begane grond verwezen. De molenaar onderneemt daarvoor de nodige acties en hij gaat als laatste naar de begane grond. De molenaar draagt er zorg voor dat de spanning van het elektriciteitsnet wordt uitgeschakeld.

1.8 Programma voor orde en netheid

- * De molenaar en zijn assistenten zorgen er voortdurend voor, dat de molen opgeruimd is, zodanig dat alle doorgangen en de vloeren vrij zijn van obstakels.
- * Ook hebben zij de verplichting er zorg voor te dragen, dat alle gereedschappen bij vertrek zijn opgeruimd, c.q. dat zich geen gereedschappen en onderdelen op de draaiende delen van de molen bevinden.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

1.9. Polis WA-verzekering.

* Alle molenaars en leerling molenaars zijn verplicht tot het lidmaatschap van het “Gilde van Vrijwillig Molenaars”, opdat de verzekering van de Wettelijke Aansprakelijkheid aldus is verzekerd.

1.10. In werking zijn van de molen.

* De molen mag alleen in werking zijn gesteld als er een molenaar aanwezig is die in het bezit is van het getuigschrift ‘geslaagd vrijwillig molenaar’ van de vereniging de Hollandsche Molen. Bezoekers hebben bij een in werking zijnde molen alleen onder begeleiding van een deskundige molenaar en of leerling molenaar toegang tot de luizolder. Bezoekers hebben bij een in werking zijnde molen geen toegang tot de kapzolder.

1.11. Voorlichting over risico’s op de molen.

* De molenaar draagt er zorg voor dat eventuele vrijwilligers, die op de molen actief zijn geïnstrueerd, worden over de risico’s die aanwezig zijn.

1.12. Melden defecten of gebreken.

*De molenaar zal voor groot onderhoud de beheerder (1° molenaar) onverwijld op de hoogte brengen indien reparaties noodzakelijk zijn. Bij gebreken zal hij niet draaien, tenzij gevaar voor personen, molen en omgeving uitgesloten is.

* Hij/zij zal tevens melding maken in het logboek van de situatie, waardoor eventuele andere molenaars op de hoogte worden gebracht van het defect of gebrek en de mogelijkheid om nog te draaien.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

Hoofdstuk 2

Werkinstructies.

Om veilig te kunnen werken is het van belang een aantal afspraken over bepaalde werkzaamheden vast te leggen. Ook hierbij geldt de regel dat bij aanwezigheid van meerdere molenaars en/of leerling molenaars één persoon als eindverantwoordelijke wordt aangesteld. Hij /zij draagt zorg voor de werkverdeling. Alle molenaars en leerling-molenaars gedragen zich in overeenstemming met de regels die hieronder worden omschreven.

2.1. Afspraken m.b.t. het bedrijfsklaar maken van de molen

- * Logboek raadplegen: De molenaar zal eerst het logboek raadplegen op meldingen van eventuele afwijkingen of storingen waarmee rekening dient te worden gehouden
- * Verwijderen roeketting en bliksemafleider: De molenaar verwijdert de roeketting en de bliksemafleider en verplaatst deze naar de plek waar het gevlucht komt te draaien.
- * Stenen uit het werk zetten: Via het spoorwiel de stenen uit het werk zetten, let daarbij op dat de neut weer wordt teruggeplaatst.
- * Gewichten uit de vang halen: De molenaar verwijdert een deel van de gewichten uit de bak op de vangbalk en zal deze neerzetten op het rechter voeghout.
- * Smeren molenas en kruiwerk: De molenaar zal zowel de pen als het halslager voorzien van reuzel. Indien nodig zal hij/zij ook het kruiwerk smeren, de overring aan onderzijde en buitenzijde voorzien van voldoende vet.
- * Verkruien van de molen: De molenaar zal er voor zorgen dat bij het kruien wordt voorkomen dat de ketting dubbel om de munnik loopt. Niet te ver doorkruien waardoor de stelling wordt opgelicht. Bij het vastzetten zal de bezetketting kort, en de kruiketting lang worden uitgelegd. Tevens wordt het stutje onder de staartbalk aangebracht.
- * Pal uit trekken: De molenaar zal de pal uit het werk trekken en de pallijn borgen.
- *- Zeilen voorleggen: De molenaar zal afhankelijk van de windkracht de zeilvoering bepalen. Zeilen losmaken, het opgerolde zeil van bovenaf losrollen en vastzetten achter de kikkers. Vervolgens het rechter onderhoektouw, de zwichtlijnen en het linker onderhoektouw vastmaken.
- * Kleppen sluiten: Vooraf gaand aan het sluiten van de kleppen zal de molenaar de eventueel geplaatste borgringen verwijderen.
- * Toegangsdeur stelling vergrendelen: De molenaar zal de toegangsdeur waar het gevlucht het dichtst langs draait aan de buitenzijde afsluiten met de daarvoor aanwezige grendel.
- * Afzetten van het gevlucht: De molenaar zal op ruime afstand van het gevlucht de stelling afzetten met de daarvoor bestemde middelen.
- * Lichten van de vang: Zie aparte werkinstructie: Afspraken m.b.t. het bedienen van de vang.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

2.2. Afspraken m.b.t. het bedienen van de vang.

- * De molen mag alleen in werking worden gesteld als er een molenaar aanwezig is die in het bezit is van het getuigschrift 'geslaagd vrijwillig molenaar' van de vereniging de Hollandsche Molen.
- * Voorafgaand aan het lichten van de vang moet de molenaar er voor zorgen dat:
 - De roeketting en bliksemafleider zijn verwijderd;
 - De pal uit zijn werk is getrokken en is vastgezet;
 - Alle werktuigen die men niet wenst te gebruiken zijn uitgeschakeld;
 - De stellingdeur die zich het dichtst bij het gevlucht bevindt aan de buitenzijde is vergrendeld;
 - Er zich geen personen in of in de nabijheid van het gevlucht bevinden;
 - Er zich geen personen op of rond draaiende delen in de molen bevinden;
 - De toegang naar de luizolder is gesloten.
- * Na het lichten van de vang; nastoten. De molenaar zal controleren of de vang goed in de haak ligt door een klein rukje aan het vangtouw te geven nadat men de vang heeft opgehaald.
- * Tijdens werkzaamheden m.b.t. de zeilvoering zal alleen diegene die deze werkzaamheden uitvoert ook de vang bedienen.

2.3. Afspraken m.b.t. het luien en afschieten van zakken graan en meel.

- * Voorafgaand aan het luien of afschieten van zakken zal de molenaar op de begane grond zorgen voor een ruime afzetting van het gebied waar de hijslast komt te hangen. Tevens zorgt hij/zij ervoor dat de luiluiken vrij zijn van obstakels en dat er geen ondeskundige(n) in de nabijheid van de luiluiken te vinden zijn.
- * Tijdens het luien is het ten strengste verboden om zich onder de hijslast te begeven. Het commando hijsen wordt alleen door middel van extreem slingeren met de luiketting aan de bediener van het luiwerk doorgegeven. Bij calamiteiten wordt door stemverheffing kenbaar gemaakt dat er direct gestopt dient te worden met de activiteit.
- * Tijdens het afschieten is het ten strengste verboden om zich onder de hijslast te begeven. Het afschieten kan via het daarvoor bestemde afschietwerk of via het luiwerk.

2.4. Afspraken m.b.t. werkzaamheden tijdens het draaien en malen

- * De molenaar zal bij het stapelen van zakken niet hoger gaan dan 6 zakken en zich ervan vergewissen, dat de stapel niet om kan vallen.
- * Om zakken op de zakkenbank te zetten bij de steen zal er gebruik gemaakt worden van het luiwerk. Als zakken moeten worden opgetild zal dit door twee personen worden gedaan.
- * De molenaars moeten zich bewust zijn van de gevaren die verbonden zijn aan het werken in een stoffige omgeving. Zij zullen zorgdragen voor afdekking van de maalbak en zo nodig een mondkap tegen het stof dragen.
- * Bij gebruik van het luiwerk zal de molenaar erop toe zien dat er geen personen onder de hijslast komen.
- * Zodra er wordt gewerkt met producten bestemd voor consumptie zal dit gebeuren volgens de richtlijnen zoals deze zijn omschreven in de 'Hygiëncode'.
- * Al het smeerwerk zal worden verricht bij een stilstaande molen.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

2.5. *Afspraken m.b.t. wegzetten van de molen.*

- * Molen vangen: De molenaar zal de molen vakkundig vangen. Daarna het vangtouw met voldoende ruimte vastzetten
- * Zeilen oprollen: De molenaar zal op beide enden de zeilen oprollen en goed vastzetten.
- * Kleppen openzetten: De molenaar zal de Ten Have kleppen via de zwichtketting openen en vastzetten. Als er een wester/noorwester storm wordt verwacht zal de molenaar de kleppen door middel van de ringen de kleppen borgen.
- * Molen terugkruien: Afhankelijk van de inschatting van het te verwachten weer en de lengte van de periode dat de molen stil zal staan zal de molenaar de molen eventueel verkruien. Als er een wester/noorwester storm wordt verwacht zal de molenaar de molen terugkruien naar het zuidwesten.
- * Bliksemafleider en roeketting aanbrengen: De molenaar zal de bliksemafleider zonder scherpe knikken in de kabel aansluiten en tevens de roeketting met ruimte vastmaken.
- * Pal op leggen: De molenaar zal de pal inlaten achter bij de staart. Het touw met voldoende ruimte vastzetten zodat de pal indien noodzakelijk kan nazakken.
- * Stenen in het werk zetten: De molenaar zal de steenrondsels in spoorwiel zetten.
- * Vang verzwaren: De molenaar zal de verwijderde gewichten in de gewichtenbak op de vangbalk terugplaatsen.
- * Teller op nemen: De molenaar zal de tellerstand opnemen en deze noteren in het logboek.
- * Zolderluik kap sluiten: De molenaar zal de kapzolder afsluiten met het zolderluik
- * Logboek invullen: In het logboek zal de molenaar de van belangzijnde gegevens noteren.
- * Stenen bijhouden: Op de maalzolder zal de molenaar de stenen bijhouden, de lichtstok zonder gewichten zo hoog mogelijk optrekken, eventueel in de maalbak zetten.
- * Waterleiding af sluiten: Bij te verwachten strenge vorst zal de molenaar de hoofdkraan afsluiten en de kraan in het keukentje openzetten.
- * Elektriciteit afschakelen: De molenaar zal van elektrische apparaten de verbinding met het stopcontact verbreken. Als de schijnwerpers niet ingeschakeld staan om te branden wordt voor het vertrek via de aardlekschakelaar de spanning van het net halen.
- * Molen en molenterrein afsluiten: De molenaar zal de molen en molenterrein afsluiten.

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

Hoofdstuk 3

Bijlagen.

3.1. *Tekst infopaneel gedragsinstructies bezoekers.*

Gedragsinstructie bezoekers.

| Verplicht in het kader van de ARBO-wet

Geachte bezoekers, hartelijk welkom in deze molen.

Voor uw veiligheid en welzijn vragen wij U de volgende gedragsinstructies in acht te nemen:

In de molen is roken verboden.

Volg instructies van de molenaar/rondleider op; ze dienen uw veiligheid.

Kinderen worden slechts onder begeleiding toegelaten, maximaal 5 kinderen per begeleider.

Houd kinderen bij u en zie toe, dat zij nergens opklimmen en aankomen.

| Blijf op afstand van draaiende delen.

Gevaarlijke plekken zijn ontoegankelijk gemaakt; respecteer de afzettingen.

Daal trappen af met uw gezicht naar de trap gericht.

| Ga kinderen voor bij het afdalen van de trap en houd hen bij u.

Bij een calamiteit verlaat u de molen onmiddellijk.

In alle gevallen blijft het betreden van de molen voor eigen risico.

Bij voorbaat dank.

De molenaars van molen Nooit Gedacht in Warnsveld

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

3.2. Registratieformulier Ongevallen (bijlage).

Ongevallen register 1.

Datum en plaats:	
Aard ongeval	
Genomen maatregelen	
Betrokkenen:	1. Naam/adres: Functie:
	2. Naam/adres: Functie:
	3. Naam/adres: Functie:
Gespreksdatum:	
Gemeld aan/op(d d.)/per:	1. 2. 3.
Bijzonderheden:	

Ongevallen register 2.

Datum en plaats:	
Aard ongeval	
Genomen maatregelen	
Betrokkenen:	1. Naam/adres: Functie:
	2. Naam/adres: Functie:
	3. Naam/adres: Functie:
Gespreksdatum:	
Gemeld aan/op(d d.)/per:	1. 2. 3.
Bijzonderheden:	

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

Ongevallen register 3.

Datum en plaats:	
Aard ongeval	
Genomen maatregelen	
Betrokkenen:	1. Naam/adres: Functie:
	2. Naam/adres: Functie:
	3. Naam/adres: Functie:
Gespreksdatum:	
Gemeld aan/op(d d.)/per:	1. 2. 3.
Bijzonderheden:	

Ongevallen register 4.

Datum en plaats:	
Aard ongeval	
Genomen maatregelen	
Betrokkenen:	1. Naam/adres: Functie:
	2. Naam/adres: Functie:
	3. Naam/adres: Functie:
Gespreksdatum:	
Gemeld aan/op(d d.)/per:	1. 2. 3.
Bijzonderheden:	

Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht te Warnsveld

3.3. Registratieformulier Instructie.(bijlage)

* De volgende personen hebben een kopie ontvangen van het ‘Handboek veilig en gezond werken molen Nooit Gedacht Warnsveld’ en hebben instructies ontvangen over de functie en de inhoud van het handboek.

Naam	Functie	Datum	Handtekening

Aangepast document van de Westerveldmolen Tiligte. Met dank aan de opstellers.